

ÜLESTÕUSMISAJA III PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ap5 ,27b-32. 40b-41)

Lugemine apostlite tegude raamatust:

Neil päevil ütles ülempreester apostlitele: "Me oleme teid rangelt keelanud, et te ei kuulutaks Jeesuse nimel, aga teie olete levitanud oma õpetust üle kogu Jeruusalemma ja tahate selle inimese vere meile süüks panna". Aga Peetrus ja apostlid vastasid: "Jumalale tuleb enam kuulekas olla kui inimeste sõna kuulata. Sest meie isade Jumal äratas surnuist üles Jeesuse, kelle teie risti lõite ja surmasite. Kuid Jumal tõstis ta oma paremale käele nagu valitseja ja õnnistegija, tooma Iisraelile meelesparandust ja pattude andeksandmist. Meie oleme selle tunnistajad, niisamuti Püha Vaim, kelle Jumal on andnud neile, kes on talle kuulekad". Siis keelasid vanemate nõukogu liikmed neil kuulutamast Jeesuse nimel ja lasksid nad vabaks. Aga nemad läksid süneidroni palge eest minema ja rõõmustasid, et neid oli väärt arvatud Jeesuse nime pärast kannatama. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps30 ,2.4 5-6ab. 11-12a.13b. R:2a)

R: Ma ülistan Sind, Issand, sest Sina päästsid mind hukatusest.

Ma ülistan Sind, Issand, sest sina päästsid mind hukatusest.
Sa ei lasknud mu vaenlastel minu üle naerda.
Issand, mu Jumal, sa tõid mu hinge välja surmavallast
ja jätsid mind ellu surmasaadetute seast.
R:

Laulge ja mängige kõik, kes te armastate Issandat,
kiitke tema püha nime.
Sest tema viha kestab ainult hetke,
aga tema arm on kogu eluks.
R:

Issand, võta mind kuulda ja halasta minu peale,
Issand, ole mu abimees.
Sina muutsid mu kaebelaulu rõõmutantsuks,
mu Jumal ja mu Issand, sind ma ülistan igavesti.
R:

(Teine lugemine Ilm5 ,11-14)

Lugemine püha Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin ja kuulsin paljude inglite häält aujärje, olendite ja vanemate ümber, ja nende arv oli kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat. Nad hüüdsid valju häälega: "Tall, kes on tapetud, on väärt saama väge ja rikkust, tarkust ja võimu ja au, kirkust ja kiitust". Ja ma kuulsin, kuidas iga loodu - nii maa peal kui taevas, nii maa all kui meres - kuidas nad kõik ütlesid: "Temale, kes ta istub aujärjel, ja Tallele olgu kiitus ja au, kirkus ja võim igavesest ajast igavesti". Ja neli olendit ütlesid: "Aamen." Ning vanemad langesid silmili ja kummardasid.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ro 6,9)

Halleluuja. Kristus on surnuist üles tõusnud ega sure enam.
Surmal pole enam tema üle võimust. Halleluuja.

(Evangeelium Jh21 ,1-19 lüh. <<< 1-14)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal ilmus Jeesus jälle Tibeeria järve ääres. Ja tema ilmumine oli nõnda: Siimon Peetrus ja Toomas, keda hüüti Kaksikuks, Naatanael Kaanast Galileamaalt, Sebedeuse pojad ja veel teised kaks tema jüngrit olid seal koos. Siimon Peetrus ütles neile: "Ma lähen kalale". Teised kostsid: "Me tuleme ühes sinuga". Ja nad läksid välja ja asusid paati, kuid sellel ööl ei saanud nad midagi püütud. Koidu ajal seisis Jeesus rannal; aga jüngrid ei teadnud, et see oli tema. Ja Jeesus ütles neile: "Lapsed, kas teil on midagi toidupoolist?" Aga nemad vastasid talle: "Ei ole". Siis ta ütles neile: "Heitke võrk paremale poole paati ja te saate". Ja nad heitsid võrgu, ega suutnud seda kalade rohkuse pärast enam välja tõmmata. Siis ütles jüngrid, keda Jeesus armastas, Peetrusele: "See on Issand". Kui Siimon kuulis, et see on Issand, pani ta kuue selga, sest ta oli alasti, ja hüppas järve. Teised jüngrid tulid paadiga talle järele ja vedasid enda järel võrku kaladega. Nad polnud kaldast kaugel - ainult kakssada küünart. Aga kui nad maale jõudsid, nägid nad maha tehtud sütetuld, millel küpsesid kalad ja leib. Jeesus ütles neile: "Tooge mõned ka nendest kaladest, mida äsja püüdsite". Ja Siimon Peetrus läks ja vedas võrgu kaldale. Aga võrgus oli kalu arvult sada viiskümmend kolm. Kuigi neid oli nii palju, võrk ei rebenenud.

Jeesus ütles oma jüngritele: "Tulge ja sööge!" Aga keegi ei julgenud temalt küsida: "Kes sa oled?", sest nad teadsid, et see oli Issand. Ja Jeesus tuli, võttis leiva, andis neile ja niisamuti kala. See oli juba kolmas kord, mil Jeesus ilmus jüngritele pärast oma surnuist ülestõusmist. Ja kui nad olid söönud, ütles Jeesus Siimon Peetrusele: "Siimon Joonas poeg, kas sa armastad mind rohkem kui teised jüngrid?" Ja Peetrus vastas talle: "Jah, Issand, sina tead, et Sa oled mulle armas". Jeesus kostis: "Hoia mu tallekesi kui karjane". Ja teist korda küsis Jeesus temalt: "Siimon Joonas poeg, kas sa armastad mind?" Ta vastas: "Jah, Issand, sina tead, et Sa oled mulle armas". Ja Jeesus sõnas: "Hoia mu lambaid kui karjane". Ja kolmandat korda ütles Jeesus talle: "Siimon Joonas Poeg, kas ma olen sulle armas?". Aga Peetrus jäi kurvaks, et Jeesus küsis temalt kolmandat korda "kas ma olen sulle armas" ja ütles: "Issand, sina tead kõik, Sina tead, et oled mulle armas". Ja Jeesus kostis: "Hoia mu lambaid kui karjane; tõesti tõesti ma ütlen sulle: kui sa olid noor, võotasid sa end ise ja läksid kuhu tahtsid, aga kui sa vanaks jääd, siis sa sirutad oma käed ja keegi teine võotab sind ja viib sind sinna, kuhu sa ei taha". Seda ütles ta, tähendades millise surmaga pidi Peetrus Jumalale au andma. Ja kui Jeesus seda oli öelnud, siis ta lisas: "Käi minu järel!"
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Mina olen hea karjane... Hea karjane hoolitseb oma lammaste eest ja juhatab nad rohelistele aasadele. Hea karjane on rõõmus, kui lambad kaalus juurde võtavad, nii et ta lihunikule käest nende eest hea hinna saab. Hea karjane püüab oma lambaid, ja ta armastab ka iselambaliha süüa... Või kas on siis veel mingi põhjus, miks inimene lambakarjaseks hakkab, kui mitte villa ja liha pärast? Paraku on see hoopis teine küsimus, kas ka lambad saaksid õnnelikud olla, kui nad juba tallest peale teaksid, missugusel eesmärgil neid nii liigutavalt poputatakse.

Igal sümbolil, armsad õed ja vennad, on piirid. Nii pole ka Jeesus ainult hea karjane, vaid ta on ka Jumala Tall, kes ohvriks toodi ja kes kandis ära maailma patud.

Meie, inimesed, kaldume ikka vahel Jumala ilmutust sõna-sõnalt võtma, kuid tõde ei ole võimalik alati ainult ühe sümboliga väljendada. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kord külastasin üht sõpra, kes pidas maal piimakarjatalu. Ta viis mind oma uut lauta vaatama, kus lisaks lehmadele olid ka mõned lambad.

Üks lammas, kes oli hiljuti talle ilmale toonud, eksles sihitult oma sulus ringi, vaatas mulle hirmunult otsa ja määgis... Kas teie, armsad õed ja vennad, olete päris lähedalt kuulnud, kuidas lammas määgib? See kõlab nii, nagu tahaks ta öelda: ega sa mind ju ära ei söö - tead, ma olen nii rumal, ma olen lausa nii rumal, et minu liha ei saa kuidagi sulle maitseda...

Mu Jumal, mõtlesin ma, kas tõesti näed Sina meid sealt ülevalt sama rumaladena kui meie seda lammast? Ja kas on siis koguduse hingekarjane tõesti oma kogudusest nii palju targem, kui inimene on targem loomast?

Jeesus ütles Peetrusele: hoiu mu talleid... hoiu mu lambaid... Missugune võimatu ülesanne! Alles mõni päev varem oli Peetrus teda kolm korda salanud. Ka teised apostlid olid samuti nagu arad lambad laiali jooksnud. Kui Jeesus nende juurde tuli ja küsis, kas neil on midagi süüa, siis öeldi eitav vastus justkui iseenesestmõistetavana. Täiskasvanud mehed, kellel pole niigi palju vastutustunnet, et ennast söögipoolisega kindlustada...

Apostleid Kinnereti järvel, nagu evangeelium neid kirjeldab, võib tõesti võrrelda lammastega, kes karjaseta sihitult ringi ekslevad. Alles Jeesuse sõna peale heidavad nad võrgud ja saavad palju kala, kuid kaldale jõudes ootab neid juba söetuli, küpsetatud kala ja leib. Kui nüüd jüngritel oma püütud kalad lõkke äärde tuua kästakse, siis on see pigem sümbol, mitte hädavajadus - Jeesus annab mõista, et ülesanne, mis Peetrusele ja ka teistele apostlitele usaldatakse, on üle inimlike võimete. Neist peavad saama pimedate pimedad teejuhid, kelle eelis on ainult selles, et nad on oma silmapimedusest teadlikud - nad on kogenud, kui kiiresti võib edu kaotuseks muutuda, kuid nad teavad, et see, kes oma usus kindlaks jääb, see pääseb.

Peetrusele pannakse südamele, et need talled ja lambad ei saa kunagi tema omaks, vaid nad on armastuses tema hoolde usaldatud. Jeesus hoiatab teda aga juba ette: "Kui sa olid noor, võotasid sa end ise ja läksid kuhu tahtsid, aga kui sa vanaks jääd, siis sa sirutad oma käed ja keegi teine võotab sind ja viib sind sinna, kuhu sa ei taha". Kas tähendas see ainult seda, et Peetrus pidi märtrisurma surema, või viitas Jeesus ka nendele tulevastele kirikupoliitilistele probleemidele, mis ootasid nii Peetrust kui tema ametijärglasi?

Sellest ajast, kui toimusid need sündmused järvel, on palju vett merre voolanud. Kristuse kirik on otsinud iseennast, seda struktuuri, milles Jumala seadus võiks kaitsta inimest tema enda ekslikkuse eest. Kuid ajalugu veenab meid pigem selles, et ükski struktuur ei ole võimeline vahendama Jumala armastuse täiust. Nii oleme meiegi, nii nagu omal ajal apostlid, kutsunud üksteist aitama ja kokku hoidma. Vahel oleme nagu eksinud lambad, vahel kui karjased, kes peavad juhtima teisi. Kuid Jumala armastus ei avaldu hingetute struktuuride kaudu. Vorm ja põhimõttekindlus on küll vajalik, kuid see peab saama täidetud sisuga - vahetu inimliku headuse ja mõistlikkusega. See annab julguse muutunud oludes ümber orienteeruda ja edasi minna. Amen.